

Minister van Justitie & Veiligheid
Staatssecretaris van Justitie & Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beslisnota bij TK brief verkenning Nederlandse porno-industrie

Datum
14 maart 2023
Ons kenmerk
XXXXX

1. Aanleiding

Op 15 december 2022 vond het commissiedebat plaats over seksueel geweld en kindermisbruik. Tijdens dit commissiedebat hebt u toegezegd de Tweede Kamer in het eerste kwartaal van 2023 te informeren over een uitgevoerde verkenning naar eventuele misstanden in de Nederlandse porno-industrie naar aanleiding van een rapport over misstanden in deze industrie in Frankrijk. Bijgaand treft u een conceptbrief aan waarin het resultaat van deze verkenning staat (bijlage 1).

Deze nota met bijbehorende brief wordt ook voorgelegd aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid vanwege passages in de brief die raken aan zijn beleidsterrein, namelijk het wetsvoorstel regulering sekswerk en de klachtenbalie voor sekswerkers.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met verzending van deze brief aan de Kamer. Het streven is de brief vóór 31 maart 2023 te verzenden.

3. Kernpunten

De uitgevoerde verkenning

Voor de verkenning is gesproken met de politie, het openbaar ministerie, de Nederlandse Arbeidsinspectie, het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, verschillende producenten uit de pornobranche, hulpverleningsorganisaties voor slachtoffers van seksueel geweld en belangenorganisaties voor sekswerkers. Daarnaast heeft contact plaatsgevonden met personen direct betrokken bij het opstellen van het Franse Senaatsrapport.

Voor de verkenning zijn onder meer vragen gesteld naar het bestaan en de omvang van de Nederlandse porno-industrie en het bestaan van misstanden, i.e. strafbare feiten (seksuele misdrijven en mensenhandel) bij de productie van pornografisch materiaal in deze industrie. Aangaande de misstanden is een brede uitvraag gedaan bij verschillende instanties. Zo zijn naast het openbaar ministerie en de politie ook hulporganisaties voor seksueel geweld en mensenhandel (Fier, Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel, CoMensha en de 16 regionale Centra voor Seksueel Geweld, CSG's) bevraagd. Daarnaast is de vraag uitgezet

bij belangenorganisaties in het veld (SOA Aids Nederland en de partijen binnen het SWAD). De verkenning heeft geresulteerd in het volgende beeld.

De Nederlandse porno-industrie en het toezicht daarop

De Nederlandse porno-industrie betreft een relatief kleine branche met daarin een gering aantal producenten. Producenten geven aan dat binnen deze industrie een aantal maatregelen wordt genomen om een veilig werkklimaat te verzekeren. Deze vorm van zelfregulering geeft deels uitvoering aan de verplichtingen voor werkgevers ter voorkoming van gevaar voor de veiligheid of gezondheid van hun werknemers. Het toezicht van de Nederlandse Arbeidsinspectie op naleving van deze arbeidswetten kan zowel reactief (op basis van meldingen) als proactief (landelijke programma's, zoals het Programma Psychosociale Arbeidsbelasting) zijn. De verkenning heeft uitgewezen dat er geen programma bestaat dat zich specifiek richt op de Nederlandse porno-industrie. Daarom vormt reactief toezicht, op basis van meldingen, in deze industrie de basis. Nu vanuit arbeidsrechtelijk kader geen gericht toezicht op de porno-industrie wordt gehouden, is in het kader van de verkenning de vraag gesteld of een pornoacteur onder de werking van het wetsvoorstel regulering sekswerk (hierna: Wrs) valt en derhalve onder deze wet bescherming verdient.¹ Dat is niet het geval. Het kader van de Wrs regelt namelijk uitsluitend het gemeentelijk toezicht op de bedrijfsmatige exploitatie van sekswerk op een fysieke locatie, waarbij sprake is van een prostituee-klant-verhouding. Dit houdt in dat producenten en acteurs op de voet van dit wetsvoorstel beiden niet vergunningplichtig zijn. Het vrije beroep van pornoacteur is dus niet onderhevig aan actief toezicht, zoals dat bij sekswerkers op locatie wel het geval is.

Geen signalen van misstanden

Na raadpleging van de politie, het openbaar ministerie en de Arbeidsinspectie blijkt niet van enige signalen van misstanden bij de productie van pornografisch materiaal op een Nederlandse filmset. De uitvraag bij de politie en het openbaar ministerie heeft bestaan uit een brede interne rondvraag. Geen zoekslag heeft plaatsgevonden in de interne systemen van de politie en het openbaar ministerie. Reden hiervoor is erin gelegen dat binnen deze systemen niet op dit specifieke fenomeen of deze specifieke doelgroep wordt geregistreerd waardoor strafbare feiten bij de productie van pornografisch materiaal niet als zodanig naar voren komen. Dat bij producties binnen de porno-industrie geen misstanden bij de bevraagde instanties bekend zijn, betekent niet dat deze er niet zijn. Wel dat deze op dit moment niet bekend zijn bij organisaties die over een goede informatiepositie beschikken over seksuele misdrijven, ook ten aanzien van specifieke sectoren, en mensenhandel. Vanuit een hulpverleningsinstantie is in 2019 wel een melding ontvangen waarbij mogelijk sprake is van een link met de Nederlandse porno-industrie. Deze melding heeft geen aanleiding gegeven voor verder onderzoek.

4.1 Politieke context

Uw toezegging voor een verkenning naar de situatie in de Nederlandse porno-industrie is gedaan tijdens het commissiedebat van 15 december 2022 over

¹ De nota van wijziging bij het wetsvoorstel regulering sekswerk, opgesteld naar aanleiding van afspraken uit het coalitieakkoord, is op 23 januari jongstleden in consultatie gegeven. De einddatum van de consultatie is 17 maart.

seksueel geweld en kindermisbruik. Tijdens dit debat is uitgebreid aandacht besteed aan het Senaatsrapport over misstanden in de Franse porno-industrie. Dit rapport is aanleiding geweest voor vragen van enkele Kamerleden over de situatie in de Nederlandse porno-industrie. Uit de vraagstelling van partijleden van de SGP, CDA en ChristenUnie komt naar voren dat zij, vanwege zorgen over soortgelijke praktijken in de Nederlandse porno-industrie, een breed gedragen offensief tegen de gehele porno-industrie lijken voor te staan, ook gezien de mogelijke schade die het kijken naar pornografische content oplevert bij minderjarigen. Er bestaan bij hen niet enkel zorgen over misstanden bij de productie van pornografisch materiaal, maar ten aanzien van de porno-industrie in het algemeen.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding

Datum
14 maart 2023

Ons kenmerk
XXXXX

4.2 Financiële overwegingen

Niet van toepassing.

4.3 Juridische overwegingen

Niet van toepassing.

4.4 Krachtenveld

Deze brief is afgestemd met het Ministerie van Justitie en Veiligheid (DGRR/DRC, DGRR/DVB), het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (de Nederlandse Arbeidsinspectie), het openbaar ministerie, de politie, Nederlandse pornoproducenten, het coördinatiecentrum tegen Mensenhandel (CoMensha), het Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel (CKM), de zestien regionale centra voor seksueel geweld (CSG's), Fier, SOA Aids Nederland, andere partijen binnen de Sekswerk Alliantie Destigmatisering en de Regeringscommissaris seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld.

Binnen het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is de brief ter akkoord ook voorgelegd aan de bewindspersoon.

4.5 Strategie

Niet van toepassing.

4.6 Uitvoering

Niet van toepassing.

4.7 Implementatie

Niet van toepassing.

4.8 Communicatie

Niet van toepassing, er worden geen aanvullende communicatieafspraken gemaakt rond de publicatie van de brief.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

Niet van toepassing.